Cyngor Cymuned Dolbenmaen

Cofnodion Cyfarfod Misol y Cyngor a gynhaliwyd ar yr 8fed o Fai, 2025 yn Neuadd Goffa Penmorfa.

1.	Presennol:	Richard Williams (Cadeirydd), John Jones (Garndolbenmaen), Huw Pritchard , Raymond Jones (Pentrefelin), Edward Evans, Richard Parry (Bryncir), Megan Lloyd Williams, John Till (Golan), Gwenno Emlyn Huws, Iddon Edwards (Penmorfa), Gwilym Evans (Prenteg), Cynghorydd June Jones (Cyngor Gwynedd)
2.	Ymddiheuriadau:	Cynghorydd Stephen Churchman (Cyngor Gwynedd), Clifford Williams, Enid Egginton (Garndolbenmaen), Jess Williams (Penmorfa)
3.	Ddim yn bresennol:	Neb
4.	Datgan Buddiant:	GEH a MLW – Eitem 15
5.	Cywirdeb y cyn-gofnodion :	RP yn cynnig a JT yn eilio.
6.	Materion yn codi o'r cyn-gofnodion:	**<u>Cilffordd Cyfyngedig Pentrefelin</u>** – Rhannwyd sylwadau wnaethpwyd gan yr Adran Briffyrdd ar y ceisiadau cynllunio i adeiladu'r ddau eiddo ar hyd y gilffordd yma. Penderfynwyd bod angen ymchwilio ymhellach. Clerc i wneud hyn. **<u>Biniau Halen</u>** – JT yn cynnig ymweld ar lleoliadau.
7.	Mynwentydd:	**<u>Mynwent Llanfihangel y Pennant</u>** – Adroddiad wedi'i dderbyn bod wal y fynwent wedi disgyn ac angen ei atgyweirio. Clerc i wneud ychydig o ymholiadau ac i ymateb i'r person adroddodd yn nodi ein bod yn gwneud ychydig o ymholiadau ac y byddwn mewn cyswllt mor fuan â phosib. *** Ymunodd GE **<u>Mynwent Bethel, Golan</u>** – Adroddwyd fod gwaith wedi'i gwblhau yn y fynwent yn ddiweddar. Soniwyd bod un darn concrid ychydig yn sigledig ac angen ei ail wneud. Trafodwyd dyfynbris gan yr un contractwr ar gyfer gwaith pellach o osod slabiau i ddiffinio'r ardal rhwng claddu llwch a chladdu plant a hefyd y gwaith o drwsio'r lander ar y sied. Roedd y dyfynbris yn cynnwys pris o waredu pridd, awgrymwyd bod angen cadw'r pridd yn y fynwent yn hytrach na'i waredu. Soniwyd bod angen cywiro a thrwsio'r concrid sigledig yn gyntaf cyn cychwyn ar y gwaith yma. MLW yn cynnig derbyn y dyfynbris ar yr amod bod y gwaith cywiro yn cael ei wneud i gychwyn a bod y pridd yn cael ei gadw yn y fynwent yn hytrach na'i waredu, RP yn eilio. Soniwyd bod hefyd angen gwirio os oes yna "*soakaway*" o dan y gwair ger y sied – Clerc i edrych ar gynlluniau'r fynwent.

		Soniodd y Clerc ei bod wedi derbyn cais gan deulu drwy'r Ymgymerwyr Pritchard a Griffiths i godi tywarchen bychan ar fedd teuluol ym Mynwent Bethel i gladdu ychydig o lwch. Nodwyd nad oes gwrthwynebiad i'r cais yma gan ei fod wedi ei wneud drwy'r sianelau cywir. Awgrymwyd y dylai'r Clerc gysylltu gydag Unllais Cymru i gael arweiniad pellach er mwyn cynnwys canllawiau ar gyfer ceisiadau o'r fath yn ein rheoliadau claddu. Mae'r fynwent wedi cael ei thorri am y tro cyntaf ac mae canmoliaeth wedi'i dderbyn gan aelod o'r cyhoedd **<u>Mynwent Prenteg</u>** – Adroddwyd fod y fynwent wedi cael ei thorri am y tro cyntaf ac yn edrych yn daclus iawn. Soniwyd hefyd bod cwyn wedi'i dderbyn unwaith eto am gyflwr ffordd y fynwent. GE wedi ymweld â'r fynwent mewn cerbyd isel - ni welodd unrhyw broblem.
8.	Llwybrau Cyhoeddus:	Y contractwr wedi dechrau torri llwybrau Pentrefelin. RJ wedi cysylltu gyda'r Uned Llwybrau parthed y gwaith sydd angen ei wneud ar y llwybr heibio Eglwys Ynys Cynhaearn tuag at y traeth. Dywedodd fod yr Uned Llwybrau yn aros i glywed yn ôl gan asiantaethau megis Cyfoeth Naturiol Cymru cyn allent wneud unrhyw welliant i'r llwybr yma. Adroddwyd fod yna goeden wedi disgyn ar draws llwybr Capel Horeb i lawr am Tai Newyddion. Clerc i holi am brisiau gan dri person/cwmni. Llwybr rhif 5 – soniwyd bod yna dri car yn creu rhwystr ar y llwybr yma cyn cyrraedd Bryn Moel a bod yna geffyl gwyn yn pori rhwng y giât mochyn cyntaf ar ail. Adroddwyd bod y llwybr angen ychydig o sylw hefyd ond ei bod yn amhosib gweld yn iawn ar hyn o bryd oherwydd gordyfiant. Gofynnwyd i'r Clerc gysylltu gyda'r contractwr i ofyn os yw'n bosib torri'r llwybr yn eithaf buan. Ar ôl toriad, bydd angen trefnu i gael cyfarfod safle gyda'r Swyddog Llwybrau. Clerc i drefnu hyn. **Llwybr Hendre Cennin** – Soniodd y Clerc fod y contractwr yn bwriadu torri canghennau wythnos yma. Dywedodd EE ei fod wedi gweld cerbydau Cyngor Gwynedd ar safle y diwrnodau diwethaf. Clerc i wirio os wnaeth y contractwr allu torri canghennau.
9.	Adroddiad Pentrefi:	**Pentrefelin:** Mae lloches bws newydd wedi cael ei osod yn yr wythnos ddiwethaf gyda'r brandio Traws Cymru. Soniwyd fod y gwair o amgylch y pentref wedi cael ei dorri a bod angen canmol y gweithwyr am ei wneud mor daclus. Clerc i adrodd am y ganmoliaeth. **Golan:** Adroddwyd bod coed ar ochr ffordd ar rhiw Cefn Coch angen ei dorri ac bod angen glanhau'r ffordd. Clerc i gysylltu gyda'r Adran Briffyrdd.

		Penmorfa – Mae'r contractwr sydd yn torri'r Cae Chwarae yn dymuno rhoi'r gytundeb i fyny. Bydd yn rhaid iddo roi hyn i lawr yn ysgrifenedig i'r Clerc. Adroddwyd fod y cae chwarae wedi derbyn dau doriad hyd yma. Nid yw'r gwaith wedi cael ei wneud i'r safon gytunwyd iddo. Adroddwyd nad yw'r cae chwarae wedi cael ei strimio, fod y gwair o amgylch y *"polytunnel"* heb gael ei dorri ac na godwyd y gwair gafodd ei dorri. Gofynnwyd i'r Clerc gysylltu hefo'r contractwr i ofyn wrtho drefnu bod y gwaith yn cael ei gwblhau i safon. Ni fydd yn taliad yn cael ei wneud tan mae'r gwaith yma wedi ei gwblhau. **Bryncir –** Soniwyd bod y chwarel i weld yn defnyddio loriau wan i gario yn hytrach na cherbydau trwm chwarel. Llai o lwch i weld yn cael ei adael ar hyd y pentref. Adroddwyd fod yna bant yn y ffordd ger Pant Glas Cennin. Clerc i gysylltu gyda'r Adran Briffyrdd. **Prenteg** – Dim i'w adrodd. **Garndolbenmaen** – Dim i'w adrodd ** RP yn gadael y cyfarfod
10.	Pont y Traeth	Adroddodd GE fod yr ORR wedi dweud fod yr arwydd 'stop' ar y ffordd yn groes i reoliadau ac maent wedi cytuno i'w dynnu, ond mae Cyngor Gwynedd yn rhoi pwysau ar yr ORR i ailfeddwl. Gofynnwyd i'r Clerc fynd â'r mater yma ymhellach at Bennaeth Amgylchedd, sef Dafydd Wyn Williams. ** Cynghorydd JJ yn gadael y cyfarfod
11.	Archwiliad Mewnol	Adroddodd y clerc bod y llyfrau ariannol wedi mynd at yr archwilydd mewnol. Gobeithir cael y llyfrau yn ôl cyn cyfarfod misol Mehefin er mwyn gallu eu cymeradwyo a'u hanfon at Archwilio Cymru.
12.	Gohebiaeth	**a. Elin Vaughan Pritchard – Cysylltu ar Cyngor Cymuned –** Cytunwyd i'w gwahodd i'r cyfarfod nesaf. **b. Rhybudd Cau Ffordd – Fron Oleu i Fryn Tirion, Garndolbenmaen –** gwaith amnewid polyn – 16/05/2025 **c. Carys Fôn Williams – Gwahoddiad Tai ar Daith –** rhannwyd cyn y dyddiad. **ch. Uned Incwm – Anfoneb Etholiadau heb ei dalu –** ymateb i ddweud nad yw'r Cyngor Cymuned yn wrthod ei dalu, ond fod y Cyngor Cymuned yn aros i'r Uned Etholiadau gytuno i ostwng y swm sydd yn ddyledus.
13.	Gohebiaeth Ychwanegol	**a. Zurich –** E-bost Adnewyddu Yswiriant **b. Unllais Cymru –** Hyfforddiant Ebrill hyd at Fehefin **c. Unllais Cymru –** Pwyllgor Ardal – 13/05/2025 – Adeilad Cyngor Tref Caernarfon. Y Clerc a MLW methu mynychu'r cyfarfod yma.
14.	Cynllunio	**Rhestrau:** 30/03, 06/04, 13/04, 20/04, 27/04

		C24/0736/44/LL - Caffi Bwlch y Moch, Ffordd Prenteg, Porthmadog, LL49 9SN – Bwriad ar gyfer ehangu safle gwefru cerbydau trydan presennol yng Nghaffi Bwlch y Moch trwy ychwanegu tri bae gwefru cerbydau trydan cyflym ac offer ategol. Dim gwrthwynebiad.
15.	Materion Ariannol	**Ceisiadau am Arian** **Ysgol y Gorlan, Tremadog –** Mae Ysgol y Gorlan wedi bod yn llwyddiannus unwaith yn rhagor yn yr eisteddfod yn Eifionydd ac ym Mangor ac wedi cael mynd drwodd i gynrychioli Eifionydd yn y Brifwyl ym Mharc Margam. Maent yn gofyn am gymorth ariannol tuag at gostau teithio a mynediad i'r Eisteddfod. Cafwyd dau gynnig – y cynnig cyntaf oedd bod y Cyngor yn cyfrannu £300.00, IE yn cynnig a HP yn eilio. Yr ail gynnig oedd ein bod yn cyfrannu pris mynediad i'r Eisteddfod ar gyfer pob plentyn sydd yn y parti, sef £12.00 y plentyn, GE yn cynnig a RJ yn eilio. Byddai'r rhodd yma yn cael ei wneud allan o gronfa'r Cadeirydd. Penderfyniad y Cadeirydd oedd i gyfrannu £300.00 o'r gronfa. **Monitro'r Gyllideb:** Dim gwariant **Biliau i'w talu:** **Cyflog Clerc** £331.73 **Ffôn** £15.00 **Cyfrifiadur** £20.00 **HMRC** £82.80 **Veolia** £34.33 **HSBC** £9.00 **Rhent Golan** £325.00 **Zurich** £959.09 **Derbyniadau:** **Praesept:** £9,000 **Balansau Cyfrifon:** **Cadw** £33,537.55 **Cyfredol** £9,436.00
16.	Dewis Gohebiaeth i'r Wasg/Wefan	- Ethol Cadeirydd / Is Gadeirydd - Cynghorwyr - Ysgol y Gorlan